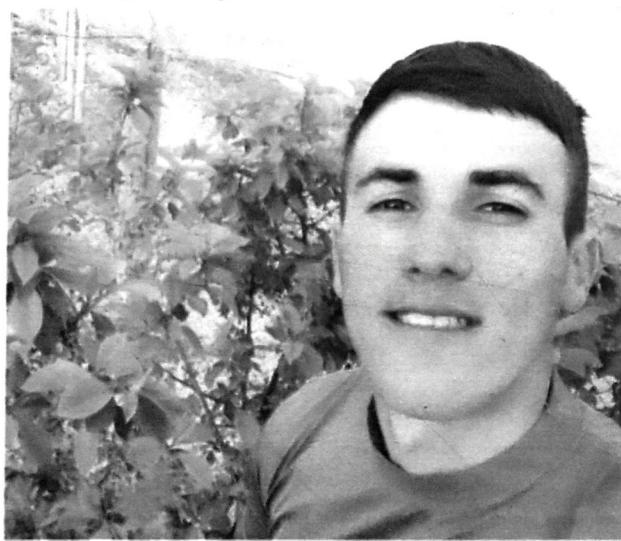

Torpaq o vaxt vətən olur ki...

Vətən üçün ölməkdirse qismətim, Belə qısmatın əllərindən öpərdim.

Mahmut Akif Ərsoy,
məşhur türk şairi,
"İstiqlal Marşı"nın müəllifi.

"Vətəni sevmək imandırıñ" - deyib ularımız. Bu, həqiqiñ beledir. Çünki hər şey sevgiye bağlıdır. Şair demiş, "Sevgisiz bir çiçək da açmaz həyatda". Na xox ki, ulu yaradan insan övladını xalq edəndə onun içində bu müqaddas duyğuya da yer verib. Odur ki, bəşər övladı var oldugu gündən bu ruhi-mənvi varlığı da özüyle birge yaşadıb, böyüdüb, qanına, canına həpduraraq daim ondan gül alıb, ilham alıb. Həyat əslində sevgi üzündən qarar tutub, mövcud olub - desək, yanılmarıq. Çünkü onuz na yaşayış olar, na de mövcudiyat. Bu bir kəlmə sözün tutumu ne qədər geniş, na qədər sonusuzdur-dərindən-dərin, ucadan-aca. Onu yalnız bu hissə özündə duyanlar, yaşadanlar dərk edə bilər. Hayat özü nə qədər zəngin, manalı, ahatəli, rəngberəngdirse, sevgi də o qədər, belkə ondan da artıq çoxcəhatlı, çoxçalarlıdır: vətən sevgisi, torpaq sevgisi, aile sevgisi, övlad sevgisi və s... Bütün buntarın fəvqündə duran isə mahz vətən eşi, torpaq məhəbbətidir. Çünkü hayatin mənbəyi məhz torpaqdır. Torpaq yalnız

tən çağıranda, haray çəkəndə bir nəfər kimi el-əla verib onun müdafiəsinə qalxmaq, yağı düşməne siper olmaq, onu hər hansı tacavüzden qorumaq, xilas etmek, bir sözə, vətəne est övlad kimi sahib çıxməq.. Tarix özü da dəfələrlə səbut edib ki, hansı millet, hansı xalq bunu etməyi bacarıbsa, xösbəxtidir. Deməli, onun tarixdə izi var və daim da qalacaq. Deməli, onun dövləti var, özgürlüyə var, dili var, torpağının, ərazisinin sərhədləri var. Onu dünyaya tanıdan dövlət bayrağı var..

Qoca tarix bunun eksini də göstərib. Hansı xalq, millet torpağına sahib çıxa bilməibse, onu yadəlliñlərdən orumayağı bacarmayıbsa, dövlət qura bilməyib, dövləte məxsus digər atrıbutları olmayıb - ya başqa dövlətlərinin əsərindən yaşamayağı məhküm olub, yaxud başqa xalqların içərisində assimilyasiyaya uğrayaraq varlığını itirib. Azərbaycan xalqı xosbəxt xalqdır ki, əsrlər boyu öz milli-mənəvi dəyərlərini, əraziliklərini qoruyub saxlayıb, zamanın gərdiñine boyun əymayıb, müxtəlif tələtümərdən, qoşqlardan mərdliklə çıxaraq həm öz varlığını hifz eda bılıb, həm də artıq bir əsrden çox yaşı olan müstəqil dövlətinin qurub, yaşıdıl. Bu yolda çətin sınalardan keçib, lakin dönməzliyini, məbariziliyini, qətiyyətini dünyaya göstərə bilib. Bunu otuz il ərzində qon-

günün həsreti ile yaşayırıq. Nehayət, bəle bir gün gəlib çatdı. Ürəyi, qəlbə vətən eşi, torpaq sevgisi ilə döyünen oğullarımız Ali Baş Komandanın çağırışında bir nəfər kimi səs verərək, "Dəmir yumurq"ətrafında möhkəm birləşerek irəli şığıdı, düşmənə layiqli cavab verdi. Vətənimiz bütövləşdi, uzun iller inil-dən torpaqlarımız azad nefes almağa başladı. Bu yolda tabii ki, itkliliklərde oldu - minlərlə şəhid verdik, çox sayıda qazılımız oldu. Şəhər qələbənin qazanılmasında iştirak edən hər kasın xidmətini xalqımız da, dövlətməzdir de yüksək qiymətləndirir, bu yolda canını qoynan, qanını verən hər kasın adı ucadın-aca tutulur.

...Mühərbi itkisiz, qurbansız olmur. Bu mütəqqədəs savaşda üç min şəhid verdik. İşğal altında olan torpaqlarımız onların qanı ilə suvarıldı, yoğruldı. İndi həmin yerlər yenidən həyat, yenidən dövrən qaydırı...

Möhəsəm qələbəmizlə başa çatan 44 günlük Vətən mühərbişə xalqımızın tarixinə qızıl harflər yazıldı. Bu qalıbiiyyət dəstəni yaddaşlarda daim yaşayacaq, gelecek nəsillər üçün Vətən yolunda, torpaq yolunda necə mübarizə aparmaq nümunəsi kimi heç zaman undulmayaçacaq.

Zəfer tarixini yaranan oğulların hüneri Azərbaycanı dünyaya qalib ölkə kimini tanıdı. Tarixi adalet bərpa olundu. Artıq dünya da yeri yanarınmış reallıqda barışmaq məhkümətdir... Bu şəhəl qə-

Nehayət... Döyüşlərin birində itkin düşüb. Bir müddət sonra şəhid olduğunu xəbəri gelib...

Aqsın Qədirzadə doğulub boyabaşa çatdığı doğma kəndlərində torpağa təşkil olub. Kənd camaati böyük izdihamla onu son mənzilə yola salıb. Aqşın hələ genç ikən, çox cavan yaşında olmazlıyə, əbediliyə qovuşub...

Aqsının atası - Qədiri Elman İlyas oğlu da Qarabağ üzrəndə döyüşlərin iştirakçısı olub. Önda hələ ailəli deyildi. 1992-ci ilde döyüşlərin qatılımçılarından itirak etmişdi. Sol elindən yaralanmış, bir barmaqını itirmişdi. Üçüncü qrup ellili idi. Aqsın hələ əsgərlək idən 1821-ci il fevralın 9-da dünyasını dəyişib.

Aqsın ailənin yeganə oğlu övladı olub. Bir bacısı var. Qardaşı ilə çox böyük qurur duyan şəhid bacısı Aysən onun haqqında ürək sözlərini belə ifadə etdi: - Atamdan az sonra qardaşımı da itirdik. Əlbəttə, çox ağırdr. Lakin həm de çox şərəflidir. Men faxr edirəm ki, qardaşım müqəddəs şəhəlik zirvəsine ucalıb. Bu ad hər kəsa qismət olmur. O, həqiqi yoldunda şəhid oldu. Biziñ başımızı ucałdı. Men sanki ikinci dəfa atamı itirdim. Cünki o mane qardaş olmaqla həm de aza kimi qayğı göstərir. Atasız qaldığını vaxtında ailənin bütün yüksək onun üstüne düşmüşdü. O işa bu mesuliyyəti yaxşı anlayırdı. Biziñ hər cur qayğımiza qair, hər bir çətinliyimizi aradan qaldırırdı. İndi işa onu biza baxış etdiyi sonsusə faxarət hissə ilə mənəvi rahatlıq tapır, Vətən uğrunda şəhədət qovuşması ilə böyük qurur duyurur...

İebənin qazanılması yolunda canından keçib müqəddəs şəhəliklər zirvəsinə sahələşib, həfətəşəb xidmət yerinə qayıtmışdı. Bacısının yoldaşı ilə telefon əlaqəsi saxlayanda deyirmiş ki: "Eger men şəhid olsam, ailəmizi sənə emanat edirəm. Qayğılarına yaxşı qal". Arzusunu torpaqlarımızın alınması iddi. Bu yolda da şəhid oldu. İndi ruhu şad, bütövləşən Vətən torpağında məkanı cənnətdən!

Sözüne davam edən şəhid bacısı bildir ki, Aqsın usaqlıqdan mehrıbanlığı və istiqamılılığı ilə seçilirdi. Hər kəsa yaxşılıq etməyi xoşlaysıv, bunu özünə sanki borc bilirdi. Kənddə böyük hörməti vardi, xətrini çox istəyirdilər. Mühərbi başlayan ərefədə bir günlüğe kənddən qədəm olmuşdu. Camaatla, dost-tanışla sağıllaşıb, həfətəşəb xidmət yerinə qayıtmışdı. Bacısının yoldaşı ilə telefon əlaqəsi saxlayanda deyirmiş ki: "Eger men şəhid olsam, ailəmizi sənə emanat edirəm. Qayğılarına yaxşı qal". Arzusunu torpaqlarımızın alınması iddi. Bu yolda da şəhid oldu. İndi ruhu şad, bütövləşən Vətən torpağında məkanı cənnətdən!

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə Aqsın Qədirzadə ölümündən sonra "Kəlbəcərin azad olunmasına görə" və "Vətən uğrunda" medalıları ilə təltif olunmuşdur.

Seyidqışlaq kəndi Qəbelənin Vəndam qəsəbəsi ilə qonşudur. Aralarında çox mesafe var. Bu qəsəbə, həm də xalqımızın fəxri, Azərbaycanın Milli Qəhrəmən general-major Polad Həsimovun atı yurdudur. Qədirbəlin insanların təşəbbüsü və yaxından iştirak ilə hər iki Vətən şəhidinin adına xatire bulağı inşa edilib. İndi bu bulağın gözündən axan su, həm də ölümə qızılın qanı ilə yazılmış şəhəlik dəstəsinin məsələləri "zümrüdə meşə" - onu eşitmək də, dinləmek də indiki və gələcək nəsilərin mənəvi borcudur!

Səfir MAHMUDZADƏ
herbi jurnalist

Üzərində gəzdiyimiz fiziki-maddi varlıq, coğrafi məkan deyil. Onu vətən edən mənzərə onun övladıdır. Baş onu vətən etmek üçün na lazımdır! Sözsüz ki, sevmək yənəsi onu qorumaq ezmə, bacarıq, cesareti... Bu yolda hər cur fedakarlıq hazırlıq olmaq, uğrunda canını, qanını bəle esirgəməmek! Ve-

şü Ermənistən işğalı altında qalan 20 faiz torpağını düşməni tacavüzündən xilas etmesi ilə bir daş subut etdi. ...Bəli, otuz il idki ki, biz Vətənimizin ayrlımlaz bir parçası olan doğma Qarabağımızın işğaldan azad olması, ərazi bütövlüyüümüzün bərpası, sərhədlərimizin toxunulmazlığının təmin olunacağı

gələcək fiziki məkanı qorumağa müvəffəq olub.